

Ks. Jan Czaja

Religijność jako forma duchowości futomian

Posługę duszpasterską jako proboszcz w parafii św. Walentego w Futomie autor tych słów rozpoczął 5 sierpnia 2000 r., po rezygnacji ks. Stanisława Rogali, który pozostał w parafii w charakterze rezydenta wspomagającego posługę proboszcza. Pierwsze miesiące pracy w parafii zostały poświęcone na poznanie lokalnej społeczności. Spotkania z przedstawicielami i członkami Rady Parafialnej, Żywego Różańca, Akcji Katolickiej, sołectwa, dyrekcji szkoły i nauczycielami, przedstawicielami Ochotniczej Straży Pożarnej, członkami kapeli ludowej i Zespołu Obrzędowego „Futomianie” pozwoliły zapoznać się z niektórymi spośród parafian i z bogatymi zwyczajami, obrzędami i tradycjami futomian. Obchodzenie Świąt Bożego Narodzenia, Odpust parafialny ku czci św. Walentego, Zmartwychwstanie Pańskie – wszystkim tym wielkim świętom towarzyszyły rozbudowane formy kultu i zaangażowanie ludzi. Rok 2000 zakończyliśmy uroczyście obchodzonymi Świętami Bożego Narodzenia, koncertem kolęd i pastorałek Orkiestry Dętej z Białowej, zaproszonej z inicjatywy parafianina Zbigniewa Nowaka, pełniącego funkcję dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury, i Opłatkami Parafialnym w parafialnej wspólnocie.

W rozwoju duchowości parafian futomskich bardzo dużą rolę odgrywa Akcja Katolicka. Jej parafialny oddział został powołany w roku 1998; obecnie liczy 16 członków i dwie osoby wspierające. Biorą oni aktywny udział w Jesiennych i Wiosennych Dniach Skupienia oraz rekolekcjach dla osób funkcyjnych. Systematycznie pielgrzymują do Sanktuarium św. Andrzeja Boboli w Strachocinie i Archikatedry w Przemysłu. Piesze pielgrzymki wędrują do Sanktuarium Matki Bożej w Hyżnem i Borku Starym, a także do Matki Bożej na Jasną Górę. Funkcjonują coroczne nabożeństwa majowe, czerwcowe, październikowe, fatimskie, pokutne Drogi Krzyżowe. W okresie Wielkiego Postu są prowadzone rozważania Męki Pańskiej, członkowie Akcji Katolickiej prowadzą „Prywatną Drogę Krzyżową”. Ponadto biorą udział w niedzielnej adoracji Najświętszego Sakramentu, włączając się w liturgię Mszy św. przygotowując czytania, modlitwę wiernych i dary ołtarza. Najaktywniejszymi lektorami są Stanisława Wyskiel, Ryszard Gibała, Krzysztof Panek, Wioletta i Stanisław Kruczkowie. W domach gości prasa katolicka: tygodnik „Niedziela”, „Gość Niedzielny”, „Dobre Nowiny”. Wspierane są media katolickie – Radio Fara i Radio Maryja. Ludzie ci włączają się w wielkie akcje: „Różaniec do granic”, „Polska pod Krzyżem”, „Dzień Świętości Życia” i w życie parafii znaczone jubileuszami kapłaństwa, prymicjami, dożynkami parafialnymi i archidiecezjalnymi. Biorąc udział w różnorodnych akcjach charytatywnych na rzecz parafii i kościoła, wspierają materialnie budowę kościoła w Ekwadorze, zbierają makulaturę i sprzęt elektroniczny na budowę studni św. Andrzeja Boboli w Sudanie, organizują zbiórki do puszek na ufundowanie pamiątkowych tablic dla zasłużonych kapłanów: ks. proboszcza Wojciecha Stachyraka i pracującego przez 47 lat na misjach w Papui Nowej Gwinei śp. ks. rodaka – misjonarza Zdzisława Kruczka. Wspólnie z Radą Parafialną kwestują na odnowę cmentarza parafialnego i organizują akcję zbiórki płodów rolnych

na rzecz Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu. Akcja Katolicka prowadzi parafialną stronę internetową i gazetkę kościelną w gablocie.

Pierwszym asystentem Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej był ks. Stanisław Rogala, zaś od 2000 r. jako proboszcz pełni tę funkcję ks. Jan Czaja. Stanowisko prezesa Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej pełnili kolejno Ryszard Gibała, Marzena Starzak, a obecnie Stanisława Wyskiel. Naszym aktywnym członkiem jest Stanisław Kruczek – wice-marszałek i członek Zarządu województwa podkarpackiego, od 2011 r. członek Rady Duszpasterskiej przy arcybiskupie diecezji przemyskiej, Józefie Michaliku, a obecnie przy arcybiskupie Adamie Szalu.

Ważną rolę w życiu parafii pełni Rada Parafialna, powoływana co pięć lat. Zaangażowani w niej parafianie wzięli udział w remoncie kościoła i plebanii. Bez ich pracy i zaangażowania trudno sobie wyobrazić przeprowadzenie licznych inwestycji i przedsięwzięć gospodarczych.

Wiele wnoszą w rozwój życia duchowego naszej wspólnoty Róże Różańcowe Żywego Różańca – żeńskie, męskie i młodzieżowe. Osoby do nich należące uczestniczą w adoracji Grobu Pańskiego w czasie Wielkanocy, prowadzą Drogę Krzyżową, dorośli z kółek różańcowych żegnają zmarłych członków na uroczystościach pogrzebowych.

Żeńską scholę młodzieżową, uświetniającą uroczystości, niegdyś prowadziła Monika Kamińska, obecnie czynią to Martyna Kustra i Kinga Szczutko. Trudno sobie wyobrazić właściwe funkcjonowanie parafii bez zdolnych organistów. Dotychczas byli nimi Krzysztof Hus, Józef Baran, a obecnie Piotr Rebizak. Ofiarnie służy i pracuje we wspólnocie kościelny, Grzegorz Kustra. Przy ołtarzu posługuje grupa ministrantów, niezmiennie licząca ok. 40 chłopców – piękny dowód katolickiego życia duchowego rodzin.

Źródłem informacji o życiu parafii jest strona internetowa prowadzona przez Marię Kruczek i Janusza Maciołka,

papierowe kroniki parafialne (niegdyś prowadzone przez Halinę Rżasę, którą zastąpiła Aleksandra Ząbek) i przykoscielna gabłota aktualizowana przez Marzenę Starzak.

Proboszcz, wykorzystując tradycje artystyczne społeczności – reprezentowanej przez stowarzyszenia, koło gospodyń wiejskich, rzeźbiarzy ludowych, przedstawicieli rękodzieła artystycznego, stolarstwa i kowalstwa artystycznego oraz nauczycieli szkoły podstawowej – organizuje konkursy dla dzieci i młodzieży szkolnej na najpiękniejszą szopkę bożonarodzeniową, stroiki świąteczne, palmę wielkanocną. W pierwszych latach pracy duszpasterskiej były organizowane konkursy, na które dzieci przygotowywały różańce z okazji nabożeństw październikowych i kapliczki w trakcie nabożeństw majowych. Uczniowie szkoły podstawowej i członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej biorą udział, ze sztandarami, w uroczystościach kościelnych wynikających z kalendarza liturgicznego i uroczystościach szkolnych i środowiskowych. Chyba największą oprawę mają uroczystości rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego, dzień patrona szkoły – św. Jana Kantego, odpust parafialny św. Walentego, Boże Narodzenie, Wielkanoc, uroczystość Bożego Ciała. Na nabożeństwach różańcowych dzieci ubrane w stroje maryjne, skupione wokół Różańca Miśyjnego, odmawiają różaniec w języku polskim, włoskim, angielskim i po łacinie. Starsza młodzież skupiona w Inter-Klubie w latach 2010–2016 korzystała z kawiarenki internetowej w Domu Parafialnym, stworzonej z funduszy szwajcarskich dzięki pomocy marszałka Stanisława Kruczka.

Bardzo uroczyście obchodzimy co roku Dzień Papieski. Bierzymy aktywny udział w Fundacji „Dzieło Nowego Tysiąclecia”. Mieliśmy w parafii stypendystów korzystających z dobrodziejstwa tej fundacji. Iwona i Dariusz Mazurowie ufundowali pomnik Jana Pawła II na placu obok kościoła. Od 2009 r. w szkole działa Koło *Caritas*, założone z inicjatywy dyrektora szkoły Zdzisława Chlebka, prowadzone

Il. 1. Wielka Sobota, obrzęd święcenia pokarmów w futomskim kościele

przez nauczyciela Adama Groszka, a wspierane przez Radę Rodziców, Stowarzyszenie Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie „Babski Młyn”, szkołę i parafię.

Uczniowie pod okiem utalentowanych artystów ludowych, rodziców i seniorów przygotowują piękne ozdoby bożonarodzeniowe i wielkanocne, które sprzedawane na organizowanych w szkole kiermaszach poprzez uzyskane dochody zasilają cele charytatywne i finansowanie edukacji niezamożnego dziecka z Afryki.

Proboszcz aktywnie wspiera inicjatywy wystawienia jasełek przez nauczycieli i uczniów szkoły podstawowej oraz przez Młodzieżową Drużynę Pożarniczą przy jednostce Ochotniczej Straży Pożarnej w Futomie.

W roku 2011 powstał w parafii prężnie działający Ruch Apostolstwa Młodzieży. Grupa mieszana młodzieży starszej i dzieci ze Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego

w Futomie organizowała jasełka. Wygospodarowane środki od sponsorów i publiczności (mieszkańców wsi i zaproszonych gości) były przeznaczane na cele charytatywne. Młodzież stworzyła Fundację Dzieciom Potrzebującym „Promyk”. Delegacja naszej młodzieży w 2013 r. wzięła udział w marszu od Koloseum do Placu św. Piotra, organizowanym przez Fundację „PRO” – tj. Prawo do Życia. Co roku uroczyste obchodzimy wspólnie ze szkołą święto jej Patrona, św. Jana Kantego. Imię szkoły uroczyste przywrócono na wniosek dyrekcji szkoły, grona pedagogicznego, młodzieży, rodziców i księdza w 2002 r. Szkoła posiada uroczysty ceremoniał, sztandar, odświętny strój i figurę Patrona. Uczniowie biorą udział z poczem sztandarowym w najważniejszych uroczystościach kościelnych, szkolnych, środowiskowych i patriotycznych w gminie Błazowa i w Futomie.

Parafianie to ludzie wielu talentów w zakresie rękodzieła artystycznego, rzeźby ludowej i sakralnej, kowalstwa artystycznego i kamieniarstwa, ciesielki i stolarstwa, haftu, bibułkarstwa, sztuki kulinarnej... Wykorzystując liczne pasje i wykonywane zawody wspomagają pracę w kościele przygotowując Szopkę i wystrój kościoła na Święta Bożego Narodzenia. Uczniowie zrzeszeni w Młodzieżowej Drużynie Pożarniczej przynoszą Betlejemskie Światło Pokoju, a mieszkańcy zabierają je do domów rodzinnych i instytucji. Młodzież szkolna z dorosłymi przygotowuje wspaniałe palmy i Grób Pański na Wielkanoc. Mieszkańcy i członkowie wspólnot religijnych odnawiają i przyozdabiają piękne futomskie krzyże i kapliczki. Przed uroczystością Bożego Ciała Akcja Katolicka, Stowarzyszenie Kultuwowania Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, dzieci pierwszokomunijne z rodzicami, nauczyciele, pracownicy miejscowej służby zdrowia przygotowują ołtarze przy przydrożnych kapliczkach. Miejsco-wość słynie z artystycznie wykonywanych wieńców dożynkowych, którymi możemy się pochwalić nie tylko w Futomie. Na parafialnym cmentarzu dba się zarówno o groby

Il. 2. Procesja na Boże Ciało, w tle kościół w Futomiu

najbliższych, jak i o zbiorowe grobowce i nekropolie żołnierzy Armii Krajowej, bohaterów I i II wojny światowej, zasłużonych kapłanów i społeczników. Swymi umiejętnościami, bezinteresowną pracą i ofiarą służą przy renowacji i odnawianiu obrazów, figur, ołtarzy, krzyży, naczyń liturgicznych w kościele.

Corocznie 14 lutego, w znamienitym gronie księży rodaków, z ks. prof. Aleksandrem Kustrą i prałatem Janem Pępkim na czele oraz byłym proboszczem Marianem Homą,

obchodzimy Odpust św. Walentego, patrona zakochanych i cierpiących na epilepsję. Na uroczystości odpustowe oprócz licznie zgromadzonych parafian przybywają futomscy rodacy rozproszeni po całej Polsce, wielu gości i wierni z sąsiednich parafii.

W okresie Wielkiego Postu w prowadzenie Drogi Krzyżowej włącza się Akcja Katolicka, Ochotnicza Straż Pożarna, nauczyciele, panie ze Stowarzyszenia Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej i schole młodzieżowe. W Wielkim Tygodniu zgodnie z długoletnią lokalną tradycją Grób Pański adorują ministranci, członkowie Żywego Różańca, Akcji Katolickiej, grupy młodzieży ze szkoły podstawowej, szkół ponadpodstawowych, strażacy wraz z Młodzieżową Drużyną Pożarniczą i futomska kapela.

Mieszkańcy Futomy w uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny przygotowują rokrocznie imponujące wieńce dożynkowe. W 2001 r. najpiękniejszy wieniec, symbolizujący naszą świątynię, reprezentował parafię na „Święcie Chleba” w Tyczynie i urzekł swoim arcybiskupa Józefa Górnego, ordynariusza diecezji rzeszowskiej. Każdego roku grupa z wieńcem dożynkowym udaje się na dożynki gminne do Błazowej i dożynki archidiecezjalne Diecezji Przemyskiej.

Kult Matki Bożej Fatimskiej, który bardzo się rozwinął, przyciąga licznych parafian i wiele osób spoza parafii. Od 2000 r. w pierwsze soboty miesiąca od maja do października obchodzimy uroczyste Nabożeństwa Fatimskie.

Nasza świątynia w roku 2005 została wpisana (z inicjatywy ks. Czai, przy wydatnym wsparciu śp. ks. prałata Wacława Partyki) do rejestru zabytków architektury sakralnej na Podkarpaciu. Stworzyło to możliwość owocnych starań o środki unijne i własne na rozliczne remonty poprzedzające przygotowanie kościoła do jubileuszu stulecia w 2012 r. Prace remontowe miały ogromnie szeroki zakres, a ich większość wykonały miejscowe firmy z Futomy, Piątkowej, Bła-

zowej i Białki oraz parafianie w ramach pracy społecznej na rzecz swej świątyni. Wielu mieszkańców, członków Rady Parafialnej, Akcji Katolickiej i pozostałych wspólnot, miejscowi artyści, a także rodacy obecnie nie mieszkający w Futomie, z okazji zbliżającego się jubileuszu ufundowali pozłacanie krzyży z sygnaturką na małą wieżę, dużą wieżę i prezbiterium oraz ich wykonanie, nowy zegar, kinkiety i pająki. Parafianin Janusz Świst odnowił na parafialnym cmentarzu groby i płyty nagrobne poprzednich proboszczów: ks. dziekana Wojciecha Stachyraka i ks. Jana Kochmana. Uroczystości jubileuszowe zostały poprzedzone Misjami Świętymi (2012 r.), ich hasło brzmiało „Kościół Naszym Domem”. Poprowadzili je znamienici misjonarze, ks. dr Tadeusz Kocór z Łańcuta i ks. dr Marian Balicki ze Stalowej Woli. Wszyscy parafianie i reprezentujące ich wspólnoty religijne bardzo licznie wzięli udział w rekolekcjach dając świadectwo swej wiary. Przed świątynią parafianie umieścili pamiątkowy Krzyż Misyjny wykonany przez Józefa Maciołka.

Z okazji 100-lecia specjalnie powołany zespół z dr. Stanisławem Drewniakiem, ks. prof. Aleksandrem Kustrą i Markiem Pępkim na czele opracował i wydał okolicznościową publikację zatytułowaną *Stulecie kościoła parafialnego w Futomie (1912–2012)*. Uroczystości Jubileuszu 100-lecia kościoła parafialnego odbyły się 7 października 2012 r. Mszę św. koncelebrował ks. biskup Jan Niemiec wraz z byłym, zasłużonym proboszczem Marianem Homą i ks. prof. Aleksandrem Kustrą.

Życie duchowe wspólnoty jest pogłębiane i umacniane przez pielgrzymowanie do znanych sanktuariów maryjnych w kraju i za granicą. Te duchowe wyprawy rozpoczęliśmy w 2001 r. od pielgrzymki do Lichenia i Częstochowy. Często nawiedzamy sanktuarium w Kalwarii Pałacowskiej, Kalwarii Zebrzydowskiej, Łagiewnikach, Gidlach i Jasnogórską Panią w Częstochowie. Dzieci w rocznicę Pierwszej Komunii św. wraz z rodzicami co roku pielgrzymują

do Częstochowy, Lichenia, Zakopanego. Na swe pielgrzymki udają się ministranci. Akcja Katolicka pielgrzymuje do Strachociny i Przemyśla. Mieszkańcy chętnie biorą udział w pieszych pielgrzymkach do sanktuariów w Borku Starym, Hyżnem, Kalwarii Paclawskiej, a także w corocznej pielgrzymce Grupy Św. Wojciecha, organizowanej z diecezji przemyskiej do Częstochowy na Jasną Górę.

Jako proboszcz futomskiej społeczności jestem rad, iż mogę współorganizować pielgrzymki dla parafian i chętnych spoza parafii do sanktuariów poza granicami Polski. Peregrynujemy od dwunastu lat z zaprzyjaźnionym biurem „Pielgrzym” kierowanym przez Henryka Mazura z Rzeszowa. Odwiedziliśmy Włochy, sanktuaria w Austrii, pielgrzymowaliśmy śladami Jana Pawła II, Ojca Pio, św. Antoniego i bohaterskich żołnierzy z II Korpusu gen. Andersa. Pielgrzymowaliśmy do Fatimy przez Lourdes, La-Salette; podążaliśmy śladami Jezusa odwiedzając Ziemię Świętą. Niezapomniane wrażenia pozostawiły pielgrzymki do Meksyku i Sanktuarium Matki Bożej w Guadelupe oraz do Medjugorie.

Parafianie przywiązują wielką wagę do wznoszenia i renowacji przydrożnych krzyży i kapliczek. Przed laty było ich ok. pięćdziesiąt. Obecnie, po dwudziestu latach posługi obecnego proboszcza, okazuje się, że jest ich ponad siedemdziesiąt. Powstają nowe piękne kapliczki wznoszone przez miejscowych artystów rzeźbiarzy, kowali, murarzy i stolarzy; ktoś trafnie nazwał je „małymi bożymi domkami”. Zabytkowe obiekty są odnawiane i upiększane. Proboszcz w 2005 r. ufundował kapliczkę Jezusa Miłosiernego, a w 2017 r. – Matki Bożej Fatimskiej, po przywiezieniu z Fatimy figury Maryi poświęconej przez papieża Franciszka. Kapliczce „fatimskiej” towarzyszą figury Jana Chrzciciela i Jezusa Frasnoliwego, wyrzeźbione i подарowane przez rzeźbiarza Marka Twardego. Artystyczne zadanie wykonali Edward Krygowski ze Stanisławem Kruczkiem, obu-

dowę kamienną – artysta specjalizujący się w kowalstwie artystycznym i kamieniarstwie, Janusz Świst. Na terenie parafii poświęcono nowe kapliczki, m.in.: Matki Bożej Różańcowej (ufundowanej przez Zofię i Mariana Kruczków), Serca Pana Jezusa, Matki Bożej Niepokalanej i św. Józefa – (ufundowanej przez rodziny Kruczków, Pączków i Wyskielów na Wielki Jubileusz 2000 lat Chrześcijaństwa jako wotum), Matki Bożej Fatimskiej (ufundowane przez rodziny Szczutków i Maciołków). Starsze kapliczki w Barańcu (odrestaurowane przez rodziny Mazurów i Łachów), ku czci Św. Wojciecha (z inicjatywy znanego muzyka Antoniego Sowy), św. Jana Nepomucena (odnowiona przez Akcję Katolicką) również zostały poświęcone.

Mnogość krzyży i kapliczek w niewielkiej miejscowości, jaką jest Futoma, wyróżnia ją na tle miejscowości w sąsiedztwie. W latach 2002–2003 Telewizja Rzeszów nakręciła dwa filmy dokumentalne o miejscowych krzyżach i kapliczkach, o ich historii. Te najpiękniejsze, z którymi wiążą się ciekawe motywy ich powstania, zostały zamieszczone w publikacjach książkowych, prasowych i albumowych. Ofiarodawcy, ich spadkobiercy i sąsiedzi przyozdabiają owe „Boże domki” w maju, październiku i na uroczystość Bożego Ciała.

Ofiarni mieszkańcy i żyjący członkowie rodzin ufundowali w kościele w latach 2015–2016 pamiątkowe tablice poświęcone ppłk. Józefowi Maciołkowi – bohaterowi wojny polsko-bolszewickiej, II wojny światowej, żołnierzowi AK i WiN-u, ks. dziekanowi Wojciechowi Stachyrakowi i ks. misjonarzowi Zdzisławowi Kruczkowi. Ks. prof. Aleksander Kustra i siostrzeniec misjonarza Kruczka – ks. Roman Kocaj przygotowali i wydali z tej okazji publikacje o zasłużonych kapłanach.

Od wielu lat krzewimy kulturę religijną, wraz z Małgorzatą Drewniak pełniącą obowiązki softysa i Jerzym Pankiem, solistą futomskiej kapeli, zapraszając do parafii znane

chóry, schole, zespoły i organistów z pieśniami i poezją religijną oraz muzyką organową. Na corocznych koncertach kołęd i pastorałek gościliśmy w 2002 r. Chór parafialny z Białki pod batutą Andrzeja Szula. Zespół urzekł nas artystyczną interpretacją wykonywanych utworów.

Od 2007 r. uczestniczymy w Dniach Futomy, których organizatorami są sołectwo, Stowarzyszenie Kultywowania Kultury i Tradycji Ziemi Futomskiej, szkoła, parafia, straż pożarna i Gminny Ośrodek Kultury w Błazowej. Pierwszego dnia dwudniowej imprezy odbywa się koncert organowy lub występ artystyczny znanego zespołu w kościele parafialnym słynącym z bardzo dobrej akustyki. W latach 2008, 2010, 2011 i 2013 koncertowali znani lokalni organiści: Krzysztof Hus, Krzysztof Kruczek i Józef Baran, na ambitny i urozmaicony repertuar złożyły się m.in. utwory Jana Sebastiana Bacha, Feliksa Nowowiejskiego, Clinta Mansella, Klausea Bandelta, Waldemara Kazaneckiego, Feliksa Rączkowskiego, Józefa Furmanika. Organmistrzom towarzyszyła futomska kapela z solistami, Anną Rząsą i Jerzym Pankiem i trębaczem Damianem Tryką. Wyjątkowym gościem tych koncertów w roku 2009 był Józef Broda z Istebnej – wybitny multiinstrumentalista, pedagog i animator kultury. Józef Broda wystąpił z córką w koncercie gry na instrumentach dętych – trombicie, gajdach, okarynie, piszczałkach, skrzypcach i fujarze sałaskiej. Jego muzyczne przesłanie, filozofia życia i charyzma wzbudziły duże zainteresowanie, zadumą i refleksję kochających muzykę futomian. W 2011 r. koncert organowy uświetnił Chór parafialny z Błazowej prowadzony przez ks. Grzegorza Polasza. Wydarzeniem muzycznym VI Dni Futomy był występ popularnego Chóru Nicolaus z Kraczkowej. Artyści pod batutą Zdzisława Magonia wykonali Mszę a-moll op. 81 Józefa Elsnera. Koncert zafascynował licznych słuchaczy, ze znaną podróżniczką Elżbietą Dzikowską i malarką Barbarą Szubińską. VIII Dni Futomy uświetnił Chór pod batutą Krzysztofa Husa ze Sło-

ciny koło Rzeszowa. Śpiewacy zaprezentowali „Gaude Mater”, „Bogurodnicę”, „Modlitwę o pokój” i inne utwory. Rok później gościliśmy Kwartet smyczkowy z Rzeszowa i kapelę ludową „Młoda Harta” z bogatą paletą utworów religijnych, głównie maryjnych ze swego repertuaru. W 2017 r. oprócz występów organisty Piotra Rebizaka i absolwentów Szkoły Muzycznej w Błażowej wydarzeniem artystycznym było „Tradycyjne Futomskie Wesele”. Proboszcz miał rzadką okazję uczestniczyć w nim, udzielając „młodej parze” „ślubu” w kościele.

W XII Dniach Futomy (2018 r.) z okazji 100-lecia Niepodległości Ojczyzny proboszcz uroczyście poświęcił odnowiony Pomnik Żołnierzy AK i WiN-u, przeniesiony na plac przykościelny (w ramach projektu „Przystanek historii”).

Na XIII Dniach Futomy (2019) mieliśmy okazję oklaskiwać Trio Smyczkowe Amoroso z Krakowa.

W 2014 r. gościliśmy w Futomie religijną grupę teatralną „Rodzina z Grzegorzówki”, która zaprezentowała Misterium Męki Pańskiej, a w 2017 r. chór mieszany z Izdebek pod batutą Józefa Barana. Parafianie zafascynowani występami i religijnym dorobkiem artystycznym innych, założyli w 2011 r. Chór mieszany „Walentinus” istniał do 2017 r. i może jeszcze się odrodzi?

Parafia uczestniczy w organizowanych przez szkołę z inicjatywy dyrektora Zdzisława Chlebka wystawach z okazji corocznych Dni Futomy. Wiele z nich miało wydźwięk religijny. Na uwagę zasługują wystawy rzeźby i płaskorzeźby religijnej prezentowane wielokrotnie przez artystów rzeźbiarzy Marka Twardego, Józefa Drewniaka i Bogdana Kędzierskiego z Dynowa. Mieliśmy okazję podziwiać kunszt artystyczny naszego rodaka, Antoniego Rząsy, w zorganizowanych wystawach prac w 2014 i 2019 r. z okazji 95-lecia i 100-lecia urodzin artysty. W 2011 r. podziwialiśmy kolekcje religijnych figurek gipsowych i figury Matki Bożej kolekcjonerów Józefa Sawindy i Janusza Ząbka z Piątkowej.

W roku 2013 Augustyn Rybka prezentował bogatą kolekcję obrazów religijnych i oleodruków. W 2016 r. można było obejrzeć zabytkowe ornaty z futomskiego kościoła.

Rodzina Krygowskich, potomkowie naszego rodaka Kazimierza Krygowskiego, eksponowali historię swego dziadka, autora wspaniałych ołtarzy, ambon i konfesjonatów, w które wyposażył świątynie w Błazowej, Nowym Borku, Futomie, Malawie, Lubatowej, Wesołej, Izdebkach, Woli Rafałowskiej, Bóbrce i Zręcinie w XX-leciu międzywojennym.

Wśród biogramów zasłużonych futomian w 2017 r. pojawiły się sylwetki kapłanów: ks. Wojciecha Stachyraka, ks. Michała Pilipca i misjonarza Zdzisława Kruczka. Wielokrotnie prezentowano historię wsi uwiecznioną przez fotografa Tadeusza Drewniaka. Białoczarne fotografie zaprezentowane przez Bogumiłę Wrone i Marka Pępka z okazji 60-lecia kapłaństwa zasłużonego proboszcza Mariana Homy utrwaliły sceny życia codziennego mieszkańców wsi i uroczystości religijnych oraz rodzinnych z udziałem kapłana.

O duchowości futomskich rodzin świadczą powołania kapłańskie. W latach 2003–2016 z tej niewielkiej parafii zostało wyświęconych pięciu kapłanów, którzy ukończyli studia filozoficzno-teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu. Prymicyje i Msze św. prymicyjne były głęboko przeżywane przez całą wspólnotę parafialną. W 2003 r. święcenia kapłańskie otrzymał diakon Jakub Wielgos, a w 2007 r. diakon Maciej Maciołek, w 2008 r. kapłanem został diakon Roman Kocaj, siostrzeniec ks. misjonarza Zdzisława Kruczka. W roku 2010 uczestniczyliśmy w święceniach i prymicyjach diakona Jakuba Kruczka, a w 2016 diakona Bartłomieja Dziepaka. Młodzi kapłani pracują w winnicy Pańskiej w kraju i za granicą. Kiedy przyjeżdżają do rodziny, pamiętają o parafii i szkole.

18 października 2015 r. nastąpiło wprowadzenie do futomskiej świątyni najcenniejszej relikwii – kropli krwi św. Jana Pawła II. Uroczystości towarzyszyło odsłonięcie pamięt-

kowej tablicy i poświęcenie pamiątkowego ornatu. Nasza delegacja została przyjęta w Krakowie przez bliskiego Ojcu Świętemu kardynała Stanisława Dziwisza. Otrzymanie relikwii świętego Papieża poprzedziła pielgrzymka parafian do Rzymu i Watykanu, tam w modlitwie i kontemplacji, na audiencji generalnej u papieża Franciszka i Mszy św. u grobu Jana Pawła II wyprosili sobie łaskę zgody na przekazanie relikwii.

W kwietniu 2018 r. wspólnota parafialna otrzymała relikwie św. Rity, po trwających wiele miesięcy staraniach o zgodę i sprowadzenie relikwii. Zgodę ks. Arcybiskupa Adama Szala uzyskano w marcu 2017 r., a w sprowadzeniu relikwii pomagał ksiądz rodak Maciej Maciołek, od kilku lat pracujący w parafii Ravarino we Włoszech. Nabożeństwa do Świętej odbywają się w każdy 22 dzień miesiąca wraz z poświęceniem czerwonych róż, które są jej symbolem. Moderatorami tych modlitw są Anna i Zygmunt Rząsowie, ofiarodawcy ornatu i obrazu św. Rity. Relikwie przywieźliśmy z sanktuarium w Cascii we Włoszech, a relikwiarz został wniesiony do świątyni w towarzystwie rodziców ks. Macieja Maciołka, który nie mógł być obecny. Ks. prof. Jan Edling z Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie głosił homilię. Pomoc w okolicznościach, z których wiele osób nie dostrzega wyjścia, wyprasza św. Rita – patronka od spraw trudnych i beznadziejnych. Jej kult bardzo się rozwinął, przybывая licznie wierni z Futomy i sąsiednich parafii, często odległych, i modlą się o potrzebne łaski.

Czteroletnie starania o Akt Intronizacji Najświętszego Serca Jezusa – Króla królów i Pana panów zostały uwieńczone sukcesem 30 maja 2018 r. Intronizację poprzedziły trzydniowe rekolekcje prowadzone przez o. Waldemara Sojkę z Klasztoru Ojców Redemptorystów w Bardzie Śląskim. Intronizacji dokonał ks. biskup Jan Niemiec, przyjmując Akt Zawierzenia Sercu Jezusowemu od proboszcza i przedstawicieli władz samorządowych i wszystkich grup zawodo-

wych, społecznych i parafialnych. W Eucharystii uczestniczyła animatorka Wspólnoty dla Intronizacji NSPJ, Halina Rząsa, a także Krajowa Animatorka Wspólnot dla Intronizacji Najświętszego Serca Pana Jezusa, Ewa Nosiadek z Krakowa i Zofia Sowa z Rzeszowa. Futomianom towarzyszyli przedstawiciele wspólnot intronizacyjnych z Rzeszowa, Tyczyna i Błażowej.

22 września 2019 r. uroczyście poświęcono relikwiarz z relikwiami pierwszego stopnia św. Andrzeja Boboli, męczennika, patrona Polski i Akcji Katolickiej. Relikwie otrzymał ks. dziekan Wojciech Stachyrak 1 sierpnia 1938 r. od ks. prowincjała Władysława Lohn SJ w Krakowie. Mszę św. koncelebrował duchowy opiekun Akcji Katolickiej Diecezji Przemyskiej, ks. prałat Józef Niżnik, wraz z ks. prof. Aleksandrem Kustrą i ks. Janem Czają, gospodarzem parafii.

Z powyższego sprawozdawczego opisu form i przejawów życia religijnego oraz wydarzeń kulturalnych, których istota jest zakorzeniona w *sacrum*, z tych wyliczeń różnorodnych aktywności parafian Futomy emanuje ich otwartość na duchowy wymiar ludzkiej egzystencji, kierowanie się sumieniem, głód Boga i miłość Boga – w Nim „wszystkie nasze codzienne sprawy” zyskują właściwe znaczenie i godność, i perspektywę.